

จัดทำโดย

รัฐบาลเปิด

ความหวังในการพัฒนาประเทศ

สามารถรับชมแบบ Interactive e-book

สารบัญ

- 04 รัฐบาลเปิดคืออะไร
- 06 ประโยชน์ของรัฐบาลเปิดคืออะไร
- 08 ตัวอย่างของข้อมูลเปิดภาครัฐมีอะไรบ้าง สามารถเข้าถึงได้จากช่องทางใดบ้าง
- 16 ประชาชนจะได้อะไรจากรัฐบาลเปิดและข้อมูลเปิดภาครัฐ
- 24 ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างไร

รัฐบาลเปิดคืออะไร

รัฐบาลเปิด (Open Government) คือ รัฐบาลที่สร้างวัฒนธรรมการบริหารราชการแผ่นดินด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน นอกจากนี้รัฐบาลเปิดต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะในรูปแบบที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย นำไปใช้ต่อให้เกิดประโยชน์ได้ และยังต้องมีการเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม นำเสนอข้อคิดเห็นต่อการทำงานและการจัดนำนโยบายของรัฐ

เป้าหมายของรัฐบาลเปิดมีด้วยกัน 4 ด้าน^[1]

ความโปร่งใส

คือ มีการเผยแพร่ข้อมูลทั้งเชิงรุกและเชิงโต้ตอบอย่างเปิดเผย รวมทั้งการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจต่อนโยบายสาธารณะอย่างโปร่งใส

ความซื่อสัตย์

คือ มีการจัดทำแนวทางการดำเนินงานและการยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมร่วมกันบนหลักการและบรรทัดฐานที่ให้ความสำคัญกับการรักษาผลประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

ความรับผิดชอบ

คือ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ ทั้งในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้มีอำนาจในการเปิดเผยข้อมูล รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อการทำงานตามอำนาจหน้าที่ของตน

การมีส่วนร่วมของประชาชน

หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือ ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและออกแบบการบริการสาธารณะ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูลเบื้องต้น ตลอดจนการเสนอแนะต่อนโยบายด้านต่างๆ

¹OECD (2019). Open and Connected Review of Thailand, Organization for Economic Co-operation and Development 156.

ประโยชน์ของรัฐบาลเปิด คืออะไร

การพัฒนาไปสู่รัฐบาลเปิด ส่งผลให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดนโยบายไปจนถึงการนำนโยบายไปปฏิบัติ รวมถึงสามารถติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐบาล และหน่วยงานของรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนมีความเชื่อมั่นในรัฐบาลมากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการกระตุ้นให้ภาครัฐเกิดความตื่นตัวและมีความระมัดระวังในการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อประโยชน์ของประชาชน และประเทศชาติอย่างแท้จริง นอกจากนี้ รัฐบาลเปิดยังมีระบบการตรวจสอบที่ดี ส่งผลภาครัฐตระหนักถึงการใช้จ่ายเงินภาษีของประชาชนเพื่อประโยชน์สาธารณะมากขึ้น เพิ่มการรับรู้การทุจริตในระดับที่สูงขึ้น สามารถติดตามตรวจสอบการทุจริตและประพฤตินิชอบของบุคลากรภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาและปรับปรุงการใช้ทรัพยากรสาธารณะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน รวมถึงลดทอนความเหลื่อมล้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดสรรทรัพยากรอันเป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างครอบคลุมและทั่วถึง นอกจากนี้ รัฐบาลเปิดยังมีการกำหนดนโยบายและการบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ รัฐบาลได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการตัดสินใจเชิงนโยบาย และเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน สุดท้ายการเป็นรัฐบาลเปิดเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ตลอดจนเป็นการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศที่ครอบคลุมทุกมิติ ด้วยระบบการบริหารจัดการด้วยข้อมูลดิจิทัลที่ทันสมัย (OECD, 2019)

**ตัวอย่างของข้อมูลเปิดภาครัฐมีอะไรบ้าง
สามารถเข้าถึงได้จากช่องทางใดบ้าง**

หน่วยงานของรัฐ มีการจัดเก็บข้อมูลจำนวนมาก ข้อมูลเปิดของภาครัฐมีการนำมาเปิดเผยในช่องทางต่าง ๆ ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย นำไปใช้ต่อและเผยแพร่ได้ ทุกคนสามารถที่จะใช้ข้อมูลได้ ไม่ว่าจะเป็นการนำไปใช้ การใช้ซ้ำ การเผยแพร่ โดยไม่ติดเรื่องข้อจำกัดใด ๆ แต่ทั้งนี้จะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของเจ้าของข้อมูล เช่น หากเป็นข้อมูลที่ไม่อนุญาตให้ใช้งานเชิงพาณิชย์ (non-commercial) จะไม่สามารถนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ได้ หรือข้อมูลนั้นอาจมีข้อจำกัดในการใช้งานเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง เช่น ใช้ในการศึกษาเท่านั้น ก็จะไม่สามารถนำไปใช้ได้ ในปัจจุบันรัฐบาลได้มีการสร้างแพลตฟอร์มให้บริการประชาชนและธุรกิจในการเข้าถึงข้อมูลของรัฐ อาทิ เช่น data.go.th ซึ่งบริหารจัดการโดยสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ DGA (สพร.)

ตัวอย่างของการเปิดเผยข้อมูลเปิดของภาครัฐ (data.go.th)

หนึ่งในหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนรัฐบาลเปิด คือ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้จัดทำช่องทางในการให้บริการข้อมูลเปิดของภาครัฐผ่าน data.go.th ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลภาครัฐได้สะดวก รวดเร็ว โดยข้อมูลที่เผยแพร่อยู่ในรูปแบบไฟล์ข้อมูลที่สามารถแสดงตัวอย่าง (Preview) แสดงข้อมูลด้วยรูปภาพ (Data Visualization) และเชื่อมโยงผ่านเอพีไอ (Application Programming Interface)²

ภาพประกอบแสดงถึง data.go.th ซึ่งใช้เป็นช่องทางในการให้บริการข้อมูลเปิดของภาครัฐ

ภาพประกอบแสดงถึง data.go.th ซึ่งใช้เป็นช่องทางในการให้บริการข้อมูลเปิดของภาครัฐ

²Data.go.th

ภาพประกอบแสดงถึง data.go.th ซึ่งใช้เป็นช่องทางในการให้บริการข้อมูลเปิดของภาครัฐ

ตัวอย่างประเภทข้อมูลเปิดภาครัฐจาก data.go.th

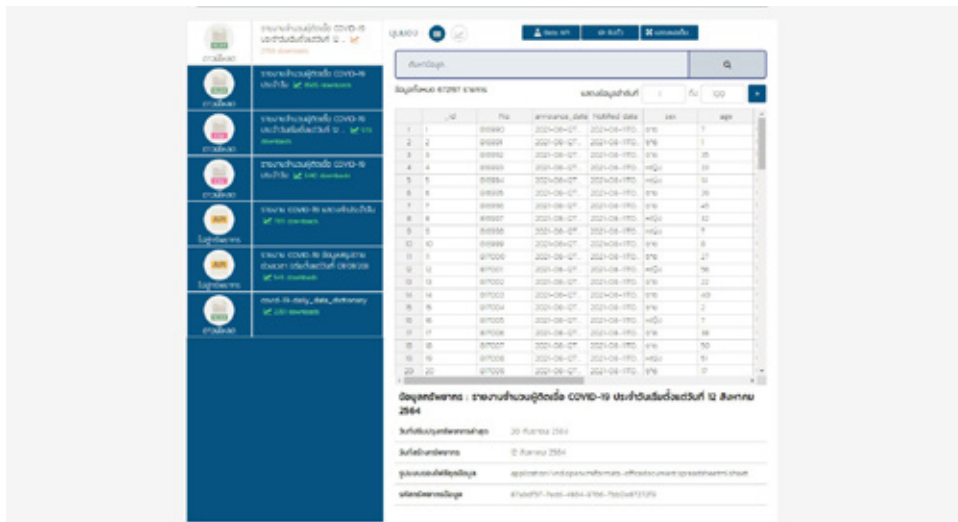
ลำดับที่	หมวดหมู่	Category	ตัวอย่างชุดข้อมูล
1.	กฎหมาย ศาล และ อาชญากรรม	Law, Crime, and Justice	ข้อมูลกฎหมาย จำนวนการให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย สถิติการเกิดอาชญากรรม อัตราการรับแจ้งคดี การดำเนินคดี ผลการพิจารณาคดี และการบำบัดฟื้นฟู จำนวนผู้ต้องขังและระยะเวลาเฉลี่ยการถูกคุมขังระหว่างการพิจารณาคดี จำนวนนักโทษเด็ดขาด ฯลฯ
2.	เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	Information and Communication Technology	ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานทางด้าน ICT การมีอุปกรณ์ การเข้าถึงและการใช้งาน ICT การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ข้อมูลการจัดอันดับ/ดัชนีที่สำคัญด้าน ICT ฯลฯ
3.	ภูมิอากาศ และภัยพิบัติ	Climate and Disaster	ข้อมูลสภาพภูมิอากาศ อุณหภูมิ ปริมาณน้ำฝน รวมถึงข้อมูลการเกิดภัยพิบัติต่างๆ (จำนวนครั้ง มูลค่าความเสียหาย) ฯลฯ
4.	การศึกษา	Education	ข้อมูลผู้เรียนและครูสอน รายชื่อสถานศึกษา การวัดผลคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา ฯลฯ
5.	เกษตรกรรม และชลประทาน	Agriculture and Irrigation	ข้อมูลทางการเกษตรและการประมง จำนวนครัวเรือนและประชากรภาคการเกษตร สถานประกอบการภาคการเกษตร ข้อมูลด้านการชลประทาน (เขื่อน/อ่างเก็บน้ำ/ปริมาณน้ำ) ฯลฯ
6.	งบประมาณ และการใช้จ่ายของภาครัฐ	Government Budget and Spending	การจัดสรรงบประมาณประจำปี รายงานการจัดซื้อจัดจ้าง รายงานการใช้จ่ายงบประมาณ ข้อมูลแผนงาน โครงการ การทำสัญญา (ทั้งส่วนกลางและท้องถิ่น) ฯลฯ

ลำดับที่	หมวดหมู่	Category	ตัวอย่างชุดข้อมูล
7.	พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	Energy, Natural Resource, and Environment	ปริมาณการผลิตพลังงาน ปริมาณการใช้พลังงาน การนำเข้า/ส่งออกพลังงาน ข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ (แร่ ดิน น้ำ ป่าไม้ ทะเลและชายฝั่ง) ข้อมูลคุณภาพดิน/อากาศ/น้ำ ปริมาณขยะมูลฝอย ปริมาณการปล่อยมลพิษทางอากาศ มลภาวะทางเสียง ฯลฯ
8.	สถานที่ การ ท่องเที่ยว และกีฬา	Location, Tourism, and Sport	ข้อมูลสถานที่สำคัญ สถานที่ท่องเที่ยว ผังเมือง รหัสไปรษณีย์ ข้อมูลพิกัดที่ตั้ง (เช่น โรงแรม ร้านอาหาร ศูนย์การค้า สวนสาธารณะ ปิมน้ำมัน ธนาคาร วัด และพิพิธภัณฑ์ เป็นต้น) จำนวนนักท่องเที่ยว รายชื่อผู้ประกอบการท่องเที่ยว รายการจัดการแข่งขันกีฬา บุคลากรด้านการกีฬา ฯลฯ
9.	วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ นวัตกรรม	Science, Technology, and Innovation	จำนวนบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม จำนวนผลงานตีพิมพ์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม จำนวนการยื่นคำขอและการรับจดทะเบียนสิทธิบัตร ฯลฯ
10.	เศรษฐกิจ การเงิน และอุตสาหกรรม	Economy, Finance, and Industry	ข้อมูลการจดทะเบียนนิติบุคคล/พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ จำนวนสถานประกอบการ ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศ ดัชนีและตัวชี้วัดทางด้านเศรษฐกิจการค้า การรับรองผลิตภัณฑ์และระบบ การส่งเสริมการลงทุน ดัชนีและตัวชี้วัดด้านอุตสาหกรรม ข้อมูลทางการเงินและการธนาคาร อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย สถิติเศรษฐกิจการเงิน ฯลฯ
11.	สาธารณสุข	Healthcare	ข้อมูลสถานพยาบาล ใบอนุญาตผู้ประกอบการโรคศิลปะ จำนวนบุคลากรทางด้านสาธารณสุข ทะเบียนตำรับยา อัตราการเกิด การตาย การเจ็บป่วย การควบคุมโรค การตั้งครุฑ การรักษาพยาบาล การออกกำลังกาย ภาวะโภชนาการ การใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ฯลฯ
12.	สังคม และสวัสดิการ	Society and Welfare	ข้อมูลสำมะโนประชากร สำมะโนครัวเรือน จำนวนผู้สูงอายุ/คนพิการ/ผู้ด้อยโอกาส อัตราการจ้างงาน การว่างงาน การพัฒนาฝีมือแรงงาน จำนวนผู้ที่ได้รับบริการในสถานสงเคราะห์ ข้อมูลประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ข้อมูลบุคลากรทางด้านสวัสดิการสังคม ข้อมูลเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและคนพิการ ฯลฯ
13.	คมนาคม และโลจิสติกส์	Transport and Logistics	ข้อมูลตารางการเดินรถ เส้นทางเดินรถโดยสารประจำทาง รถไฟ รถไฟฟ้า ท่าเรือ ท่าอากาศยาน สถานีขนส่งสินค้าและผู้โดยสาร การจดทะเบียนรถ เรือ รายงานการจราจรและอุบัติเหตุ ปริมาณการเดินทางและการขนส่งสินค้า จำนวนเที่ยวบิน อัตราค่าโดยสารและค่าธรรมเนียมต่างๆ ฯลฯ
14.	แผนที่	Map	ข้อมูลที่เป็นลักษณะแผนที่ภูมิประเทศ ภาพถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายดาวเทียม

ลำดับที่	หมวดหมู่	Category	ตัวอย่างชุดข้อมูล
15.	การเมือง และการปกครอง	Politics and Government	จำนวนพรรคการเมือง จำนวนสมาชิกพรรคการเมือง จำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ผลการเลือกตั้ง การป้องกันปราบปรามการทุจริต รายงานการตรวจสอบทรัพย์สิน ข้อมูลการบริหารราชการ(ส่วนกลาง/ส่วนภูมิภาค/ส่วนท้องถิ่น) หน่วยงานระดับกรมจำแนกตามกระทรวง เขตการปกครอง (จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน) จำนวนกำลังคนภาครัฐ ฯลฯ
16.	ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม	Religion, Art, and Culture	รายชื่อวัด/มัสยิด/สถานปฏิบัติธรรม รายชื่อโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวนพระภิกษุและสามเณร ข้อมูลโบราณวัตถุ โบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ แหล่งข้อมูลด้านศิลปะและวัฒนธรรม ขบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น ข้อมูลศิลปินแห่งชาติ และบุคคลสำคัญทางด้านวัฒนธรรม ข้อมูลผู้ประกอบการทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม ฯลฯ
17.	ตัวระบุวัตถุดิจิทัล และรหัสมาตรฐาน	Digital Object Identifier and Standard Code	รหัสทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล หรือทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ หรือเอกสารดิจิทัล รหัส ISBN หรือรหัส ISSN รวมถึงรหัสมาตรฐานต่างๆ

ภาพประกอบแสดงถึง data.go.th ซึ่งใช้เป็นช่องทางในการให้บริการข้อมูลเปิดของภาครัฐ

โดยเนื้อหาข้อมูลควรมีลักษณะเป็นตัวเลขสถิติ ตัวอย่างเช่น

จำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 ประจำวัน

ลำดับ	ชื่อ	AD_LEVEL	VEH_ID	ROUTE_NAME	SCHEDULE	STATION
1	1	4	80008	รถ สาย 1	08:00	สถานี 1
2	2	4	80009	รถ สาย 2	08:15	สถานี 2
3	3	4	80010	รถ สาย 3	08:30	สถานี 3
4	4	4	80011	รถ สาย 4	08:45	สถานี 4
5	5	4	80012	รถ สาย 5	09:00	สถานี 5
6	6	4	80013	รถ สาย 6	09:15	สถานี 6
7	7	4	80014	รถ สาย 7	09:30	สถานี 7
8	8	4	80015	รถ สาย 8	09:45	สถานี 8
9	9	4	80016	รถ สาย 9	10:00	สถานี 9
10	10	4	80017	รถ สาย 10	10:15	สถานี 10
11	11	4	80018	รถ สาย 11	10:30	สถานี 11
12	12	4	80019	รถ สาย 12	10:45	สถานี 12
13	13	4	80020	รถ สาย 13	11:00	สถานี 13
14	14	4	80021	รถ สาย 14	11:15	สถานี 14
15	15	4	80022	รถ สาย 15	11:30	สถานี 15
16	16	4	80023	รถ สาย 16	11:45	สถานี 16
17	17	4	80024	รถ สาย 17	12:00	สถานี 17
18	18	4	80025	รถ สาย 18	12:15	สถานี 18
19	19	4	80026	รถ สาย 19	12:30	สถานี 19
20	20	4	80027	รถ สาย 20	12:45	สถานี 20

ข้อมูลพื้นฐาน : ข้อมูลคือ LAT/LONG ช่วงที่วิ่งข้าม อำเภอ ชะโค
วันที่เริ่มให้บริการ: 22 ตุลาคม 2563
วันที่ปิดบริการ: 2 ตุลาคม 2563
ประเภทของข้อมูล: ข้อมูลการให้บริการรถโดยสาร - ข้อมูลการให้บริการรถโดยสาร
รหัสมาตรฐาน: 400000-200-400-000-0000000000

ข้อมูลพิกัดที่ตั้งตำบล

ข้อมูลพื้นฐาน : ข้อมูลคือ LAT/LONG ช่วงที่วิ่งข้าม อำเภอ ชะโค
วันที่เริ่มให้บริการ: 2 ตุลาคม 2563
วันที่ปิดบริการ: 2 ตุลาคม 2563
ประเภทของข้อมูล: ข้อมูลการให้บริการรถโดยสาร - ข้อมูลการให้บริการรถโดยสาร
รหัสมาตรฐาน: 400000-200-400-000-0000000000

ข้อมูลเบื้องต้น

รหัสข้อมูล	400000-200-400-000-0000000000
วันที่เริ่มให้บริการ	2 ตุลาคม 2563
ชื่อของข้อมูล	ข้อมูลการให้บริการรถโดยสาร
ประเภทของข้อมูล	ข้อมูลการให้บริการรถโดยสาร
เจ้าของข้อมูล	กรมการขนส่งทางบก
ผู้จัดทำ	กรมการขนส่งทางบก
ข้อมูลพื้นฐาน	ข้อมูลการให้บริการรถโดยสาร - ข้อมูลการให้บริการรถโดยสาร
วันที่เริ่มให้บริการ	2 ตุลาคม 2563
วันที่ปิดบริการ	2 ตุลาคม 2563
ประเภทของข้อมูล	ข้อมูลการให้บริการรถโดยสาร - ข้อมูลการให้บริการรถโดยสาร
รหัสมาตรฐาน	400000-200-400-000-0000000000

ข้อมูลเบื้องต้น

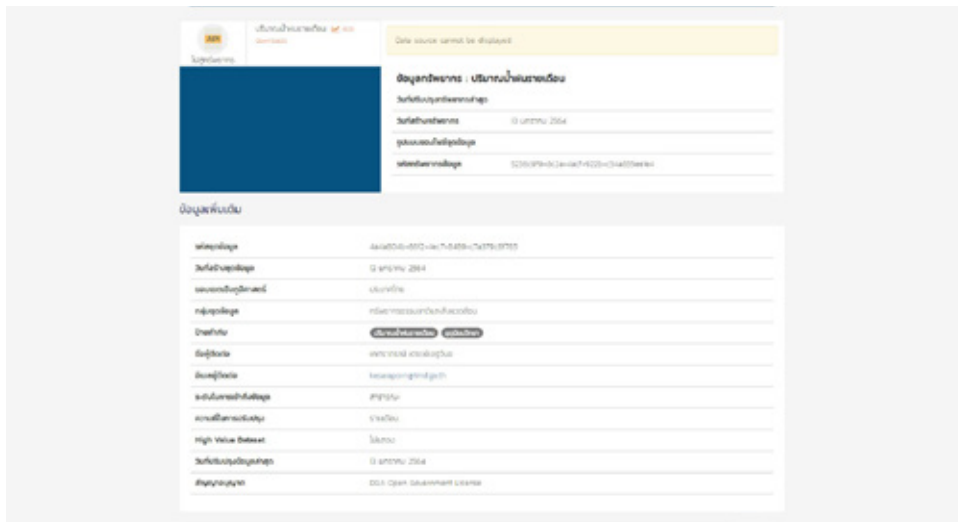
รหัสข้อมูล	400000-200-400-000-0000000000
วันที่เริ่มให้บริการ	2 ตุลาคม 2563
ชื่อของข้อมูล	ข้อมูลการให้บริการรถโดยสาร
ประเภทของข้อมูล	ข้อมูลการให้บริการรถโดยสาร
เจ้าของข้อมูล	กรมการขนส่งทางบก
ผู้จัดทำ	กรมการขนส่งทางบก
ข้อมูลพื้นฐาน	ข้อมูลการให้บริการรถโดยสาร - ข้อมูลการให้บริการรถโดยสาร
วันที่เริ่มให้บริการ	2 ตุลาคม 2563
วันที่ปิดบริการ	2 ตุลาคม 2563
ประเภทของข้อมูล	ข้อมูลการให้บริการรถโดยสาร - ข้อมูลการให้บริการรถโดยสาร
รหัสมาตรฐาน	400000-200-400-000-0000000000

สถิติจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า

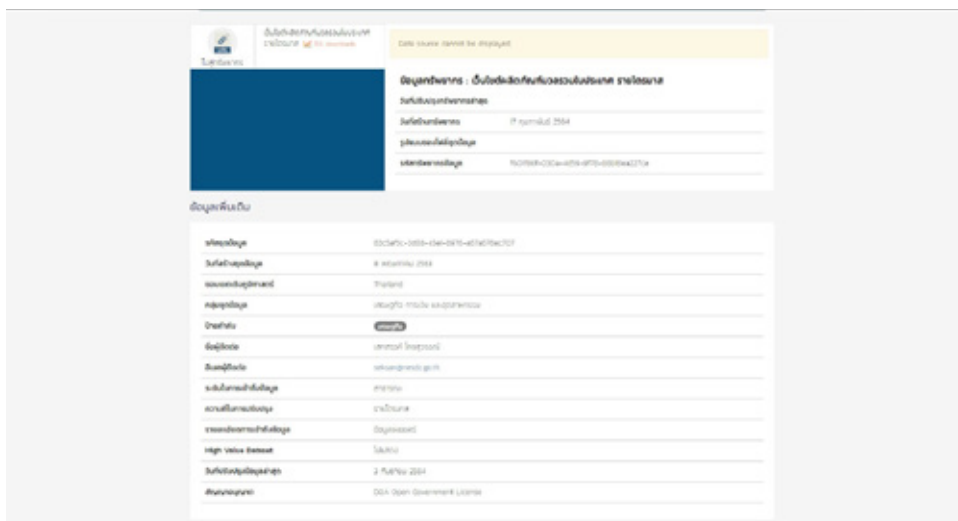
ลำดับ	ชื่อ	ปี	หน่วย	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
1	1	2550	หน่วย	120.25	130.00	110.50
2	2	2551	หน่วย	125.00	135.00	115.00
3	3	2552	หน่วย	130.00	140.00	120.00
4	4	2553	หน่วย	135.00	145.00	125.00
5	5	2554	หน่วย	140.00	150.00	130.00
6	6	2555	หน่วย	145.00	155.00	135.00
7	7	2556	หน่วย	150.00	160.00	140.00
8	8	2557	หน่วย	155.00	165.00	145.00
9	9	2558	หน่วย	160.00	170.00	150.00
10	10	2559	หน่วย	165.00	175.00	155.00
11	11	2560	หน่วย	170.00	180.00	160.00
12	12	2561	หน่วย	175.00	185.00	165.00
13	13	2562	หน่วย	180.00	190.00	170.00
14	14	2563	หน่วย	185.00	195.00	175.00
15	15	2564	หน่วย	190.00	200.00	180.00
16	16	2565	หน่วย	195.00	205.00	185.00
17	17	2566	หน่วย	200.00	210.00	190.00
18	18	2567	หน่วย	205.00	215.00	195.00
19	19	2568	หน่วย	210.00	220.00	200.00
20	20	2569	หน่วย	215.00	225.00	205.00

ข้อมูลพื้นฐาน : ข้อมูลปริมาณการใช้ไฟฟ้า
วันที่เริ่มให้บริการ: 15 ตุลาคม 2563
วันที่ปิดบริการ: 15 ตุลาคม 2563
ประเภทของข้อมูล: ข้อมูลการให้บริการรถโดยสาร - ข้อมูลการให้บริการรถโดยสาร
รหัสมาตรฐาน: 400000-200-400-000-0000000000

ข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอย

ปริมาณน้ำฝนรายเดือน

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศรายไตรมาส

ทั้งนี้การเลือกชุดข้อมูลควรคำนึงถึงการนำไปใช้ประโยชน์เป็นสำคัญ และเนื้อหาข้อมูลต้องไม่มีข้อมูลส่วนบุคคลอื่นขัดต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)

ประชาชนจะได้อะไรจากรัฐบาลเปิด และข้อมูลเปิดภาครัฐ

สังคมที่เกิดจากรัฐบาลเปิด (Open Government) จะมีความ

ร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด ได้แก่ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และภาคประชาชน เป็นต้น ก่อให้เกิดวัฒนธรรมการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติราชการอย่างมี ธรรมาภิบาล ทั้งในด้านของความโปร่งใส การสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การ ปรับปรุงประสิทธิภาพ การสร้างนวัตกรรม และ การนำเสนอบริการแบบใหม่ ช่วยส่งเสริมให้ ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงข้อมูลรัฐ ตรวจสอบ การดำเนินงานของภาครัฐตามนโยบายที่ ประกาศให้ไว้กับประชาชน และได้มีส่วนร่วมใน การแสดงความคิดเห็นต่อการตัดสินใจใน ระดับชาติ ซึ่งมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของ ทุกคนในสังคม เพื่อให้นโยบายและการบริหาร จัดการต่าง ๆ สอดคล้องกับความต้องการและ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศ- ชาติ นอกจากนี้ การนำความคิดเห็นของภาค ประชาสังคมไปประกอบการพิจารณากำหนด นโยบายและการตัดสินใจของภาครัฐจะช่วย เพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาให้ได้ตรง จุดและยกระดับคุณภาพชีวิตของทุกคนใน สังคมให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากในยุคดิจิทัล ข้อมูล เป็นทรัพยากรที่สำคัญสำหรับการสร้าง นวัตกรรม การเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐจึง เป็นแหล่งข้อมูลหนึ่งที่ช่วยผลักดันการสร้าง นวัตกรรมและบริการใหม่ ๆ ซึ่งจะเอื้อให้เกิด ประโยชน์ทั้งต่อสังคมและในเชิงพาณิชย์

สิ่งที่ประชาชนจะได้รับจากการเป็นรัฐบาลเปิด ได้แก่

รัฐบาลที่โปร่งใสตรวจสอบได้

การที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้ตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดนโยบายไปจนถึงการนำนโยบายไปปฏิบัติ สามารถติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยเพิ่มความไว้วางใจของประชาชนต่อภาครัฐ เนื่องจากรัฐบาลเปิดเป็นรัฐบาลที่มีการปฏิบัติงานแบบโปร่งใส เปิดเผยข้อมูล และสามารถตรวจสอบได้ เป็นการกระตุ้นให้ภาครัฐเกิดความตื่นตัว รับผิดชอบต่อผลของการกระทำและการตัดสินใจ และมีความระมัดระวังในการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติอย่างแท้จริง

บริการสาธารณะที่ดีขึ้น

การปฏิรูประบบราชการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและสร้างความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานของรัฐและภาคส่วนอื่น ๆ ได้แก่ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และภาคประชาชน จะส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและแสดงความคิดเห็น เกิดการปรับปรุงและพัฒนาบริการสาธารณะให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น ทั้งในแง่คุณภาพ รูปแบบ ช่องทางในการเข้าถึง และความสะดวกรบายของบริการ

คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

การมีระบบการตรวจสอบที่ดี จะทำให้ภาครัฐตระหนักถึงการใช้จ่ายเงินภาษีของประชาชนเพื่อประโยชน์สาธารณะมากขึ้น รวมถึงประชาชนสามารถติดตามตรวจสอบการทุจริตและประพฤตินิชอบของบุคลากรภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดการคอร์รัปชัน ส่งผลให้งบประมาณถูกนำมาใช้ในการมอบสวัสดิการที่ดีให้แก่ประชาชน นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชนจะทำให้รัฐบาลทราบถึงความต้องการที่แท้จริงว่าประชาชนต้องการสวัสดิการและการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านใดบ้าง จึงสามารถใช้งบประมาณเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชนอย่างเหมาะสม

นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม

ข้อมูลภาครัฐมีปริมาณและประโยชน์มหาศาลในหลากหลายมิติ ดังนั้น การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐต่อสาธารณชนจะช่วยเพิ่มโอกาสในการนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์พัฒนาและต่อยอดจนเกิดเป็นนวัตกรรมใหม่ ๆ ทั้งในด้านกระบวนการ ผลิตภัณ์ท์และบริการ ซึ่งมีศักยภาพในการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและพัฒนาสังคม

ตัวอย่างการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดภาครัฐในด้านต่าง ๆ

ด้านเกษตรกรรม

ข้อมูลเปิดจะช่วยแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและการเพาะปลูก ซึ่งเป็นอาชีพหลักของคนไทยมาเป็นเวลาช้านานได้ โดยเกษตรกรจะสามารถเข้าถึงข้อมูลของภาครัฐได้ง่าย และนำข้อมูลเหล่านั้น เช่น สภาพดินฟ้าอากาศ ราคาผลผลิตทางการเกษตร มาใช้วางแผนในการเพาะปลูกและจำหน่ายผลผลิต สร้างโอกาสในการเพิ่มรายได้ และปรับปรุงการทำเกษตรให้มีผลผลิตที่ดีขึ้น

ด้านการบริการสาธารณสุข

ประชาชนจะสามารถเข้าใช้บริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพได้อย่างรวดเร็วและเท่าเทียม โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริการสุขภาพและสาธารณสุขซึ่งมีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชน การเข้าถึงข้อมูลเปิดจะช่วยยกระดับสุขภาพและความปลอดภัยให้แก่ประชาชนจากการได้รับความรวดเร็วในการรับบริการทางการแพทย์ ดังเห็นได้จากการมีแอปพลิเคชันต่างๆ ที่ช่วยลดขั้นตอนในการเตรียมเอกสารการนัดหมาย ประวัติผู้ป่วย หรือประวัติการใช้ยา และช่วยเพิ่มช่องทางในการติดต่อของประชาชนให้เข้าถึงข้อมูลและการบริการของรัฐในรูปแบบดิจิทัล ตัวอย่างเช่น การตรวจสอบสิทธิหลักประกันสุขภาพ รวมไปถึงการช่วยให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลและบริการทางด้านสาธารณสุขที่จำเป็นได้อย่างสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เช่น ระบบการแจ้งเหตุฉุกเฉิน และข้อมูลการใช้ยา เป็นต้น

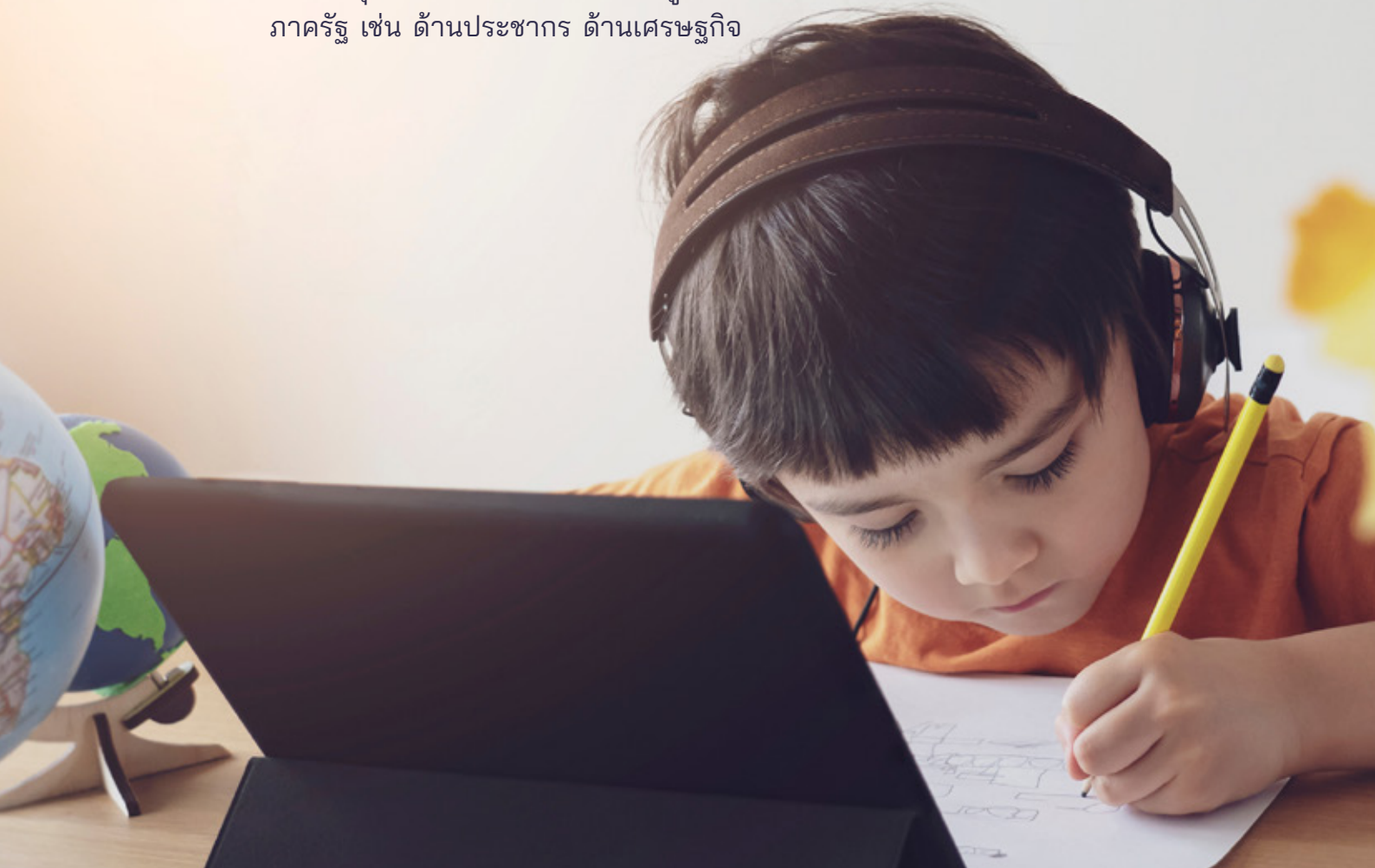
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 หากมีข้อมูลเปิดอย่างเต็มรูปแบบ รัฐบาลจะสามารถสื่อสารข้อมูลไปยังประชาชนได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว มีความสอดคล้องกันมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนไม่เกิดความสับสน นำไปสู่การควบคุมการแพร่ระบาดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ด้านการศึกษา

เด็กและเยาวชนเปรียบเสมือนอนาคตของชาติ การศึกษาจึงเป็นรากฐานสำคัญในการหล่อหลอมระบบความคิด ค่านิยม และจริยธรรมให้แก่เยาวชนไทย การมีข้อมูลเปิดจะส่งผลให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงระบบการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำโดยการใช้งบประมาณสนับสนุนให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเลือกรับบริการทางการศึกษาโดยไม่มีค่าใช้จ่ายได้ การเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านการศึกษาตามหลักการของรัฐบาลเปิดจะส่งผลให้ระบบการศึกษามีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ข้อมูลเปิดภาครัฐ เช่น ด้านประชากร ด้านเศรษฐกิจ

ความต้องการของตลาดแรงงานยังสามารถนำไปบูรณาการเพื่อช่วยในการวางแผนระบบการศึกษาในอนาคตได้อีกด้วย เช่น การออกแบบหลักสูตรการศึกษาให้สามารถผลิตบัณฑิตที่ตรงกับความต้องการแรงงานของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ตลาดแรงงานทั้งปัจจุบันและอนาคต ดังนั้น การเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้ จะทำให้สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งสามารถออกแบบหลักสูตรเพื่อพัฒนาบัณฑิตได้อย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับแผนพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมระดับชาติ

ด้านเศรษฐกิจ

ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น เนื่องจากการมีรัฐบาลเปิดและข้อมูลเปิดเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และเพิ่มศักยภาพในการผลิตและให้บริการให้แก่ภาคธุรกิจ ด้วยระบบการบริหารจัดการด้วยข้อมูลดิจิทัลที่ทันสมัย ภาคธุรกิจสามารถเข้าถึงข้อมูลและนำมาประยุกต์ใช้เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบธุรกิจด้านต่าง ๆ ได้แก่ การวางแผนการผลิตและบริการ การเพิ่มคุณภาพของสินค้าและบริการให้สามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ การประเมินความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ การกำหนดกลยุทธ์ขององค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐ อีกทั้งยังสามารถใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการคาดการณ์อุปสงค์และอุปทานเพื่อกำหนดกลยุทธ์ทาง

ธุรกิจในด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เช่น กลยุทธ์ทางการตลาด กลยุทธ์ทางการเงิน กลยุทธ์ด้านทรัพยากรบุคคล และอาจรวมถึงกลยุทธ์ในการเข้าร่วมจัดซื้อจัดจ้าง โครงการภาครัฐ นอกจากนี้เมื่อภาคธุรกิจมีความเข้าใจในความต้องการของลูกค้าจากข้อมูลต่าง ๆ เช่น ข้อมูลด้านประชากร อายุ รายได้ การศึกษา ภาคธุรกิจก็จะสามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในรูปแบบของสินค้าและบริการเพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น

**ประชาชนสามารถเข้ามา
มีส่วนร่วมได้อย่างไร**

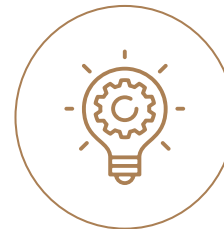
การใช้ข้อมูลเปิดภาครัฐ เช่น ข้อมูลคุณภาพอากาศรายงาน COVID-19 ประจำวัน ปริมาณการเดินทางและการขนส่งสินค้า และการส่งเสริมการลงทุน เพื่อให้สามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลได้ ตั้งแต่การดำเนินชีวิตประจำวันจนถึงการวางแผนทางธุรกิจ

การใช้ข้อมูลเปิดภาครัฐ เช่น การจัดสรรงบประมาณประจำปี รายงานการใช้จ่ายงบประมาณ และรายงานการตรวจสอบทรัพย์สิน เพื่อติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ

การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินมาตรการหรือนโยบายต่าง ๆ ของภาครัฐผ่านช่องทางรับฟังความคิดเห็นบนพอร์ทัลข้อมูลเปิดภาครัฐ เพื่อให้การทำงานของภาครัฐสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

การนำข้อมูลเปิดภาครัฐไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ ๆ หรือสร้างนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและระบบเศรษฐกิจโดยรวม ยกตัวอย่างเช่น ประเทศเกาหลีใต้ที่มีการนำข้อมูลด้านสาธารณสุขไปพัฒนาแอปพลิเคชันที่แสดงข้อมูลและตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่ให้บริการตรวจ COVID-19 รวมทั้งร้านค้าที่มีหน้ากากอนามัยจำหน่าย

ผู้จัดทำ

รศ.พ.ต.ต.ดร.ดนุวศิน เจริญ
ผู้อำนวยการศูนย์นวัตกรรมทางธุรกิจ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ผศ.ดร.ธัญรัตน์ อมรเพชรกุล
รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะบริหารธุรกิจ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ผศ.ดร.ปณินดา จันทร์สุกรี
อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

เผยแพร่โดย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)
59/1 ถนนพิษณุโลก แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

จัดทำโดย

